

PRZEDMIOTOWY SYSTEM Z J. POLSKIEGO W KL. V SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. ŚW. M.M. KOLBEGO W CHMIELNIKU

I. Postawa prawna:

Przedmiotowy system oceniania został opracowany zgodnie z:

- Ustawą o Systemie Oświaty z dnia 7.09.1991r.
- Rozporządzeniem MEN z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- Statutem szkoły,
- Nową podstawą programową przedmiotu język polski z dnia 27.08.2012r.
- Programem nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej „Czytać, myśleć, uczestniczyć” klasy IV-V, Nowa Era.

I. Przedmiot oceny

<i>Zakres</i>	<i>Umiejętności</i>	
	<i>podstawowe</i>	<i>ponadpodstawowe</i>
<i>Czytanie i słuchanie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Głośne i ciche czytanie (ze zrozumieniem) utworu literackiego. - Czytanie utworów poetyckich, wyszukiwanie cytatów. - Czytanie z podziałem na role. - Słuchanie ze zrozumieniem nagrań utworów i tekstów czytanych. - Wskazywanie w tekście partii opisowych, dialogów i monologów. - Znajdywanie w tekście odpowiedzi na postawione pytanie. - Zauważanie różnic w graficznym zapisie wiersza i opowiadania. 	<ul style="list-style-type: none"> - Posługiwanie się cytatem z tekstu.. - Czytanie biegle, wyraziste z uwzględnieniem akcentów logicznych i uczuciowych. - Czytanie lektur poza programowych. - Czytanie wierszy ze świadomością jego budowy i zachowaniem właściwej intonacji. - Dostrzeganie w wierszu wyznaczników jego rytmiczności, próba wystukiwania rytmu.
<i>Mówienie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opisywanie bohaterów utworu i próba nazywania ich cech. - Tworzenie lub odtwarzanie dialogów rzeczywistych i wyobrażonych. - Prowadzenie rozmowy na określony temat. - Opowiadanie odtwórcze fabuły lektur, mitów, filmu. - Próba opisu postaci rzeczywistej. - Komentowanie jako sprawozdawca meczu klasowego, relacjonowanie na żywo wydarzeń na korytarzu. - Recytacja wierszy. - Opowiadanie treści filmów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nazywanie przeżyć związanych z lekturą i wyrażanie opinii o utworze. - Opowiadanie o wydarzeniach w utworze z punktu widzenia różnych narratorów. - Próba oceny dzieła sztuki. - Przygotowywanie i przeprowadzanie krótkich wywiadów. - Wyrażanie swego zdania. - Recytacje utworów poetyckich z zaznaczaniem pauz i logicznych akcentów. - Tworzenie portretu pamięciowego dla policji.
	<ul style="list-style-type: none"> - Redagowanie <i>zaproszenia, ogłoszenia i zawiadomienia</i> z uwzględnieniem środków językowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wykonywanie graficznych projektów <i>zaproszeń, ogłoszeń, zawiadomień</i>.

<p style="text-align: center;"><i>Pisanie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przekształcanie dialogu w wypowiedź ciągłą. - Tworzenie opowiadania z uwzględnieniem <i>chronologii zdarzeń, związków przyczynowo-skutkowych, następstwa czasowego</i>. - Redagowanie <i>listu</i> do wybranego lub fikcyjnego bohatera literackiego. - Swobodne redagowanie <i>notatki z lektury</i> (wspólnie z nauczycielem lub w zespole). - Sprawdzanie pisowni w <i>Słowniku ortograficznym</i>. - Opanowanie i utrwalenie prawidłowej pisowni wyrazów z wymiennym <i>ó, rz, ch, h</i>. - Poprawne zapisywanie nazw własnych w tym geograficznych. - Stosowanie zasad pisowni tytułów gazet i czasopism. - Zapis wyrazów związanych z filmem, teatrem, komputerem. - Poprawne zapisywanie cząstki „-by” w trybie przypuszczającym, zakończeń „-ii, -ji,-i” w odmianie rzeczowników. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zapisywanie dialogu z zastosowaniem właściwej interpunkcji. - Unikanie powtórzeń wyrazowych. - Poprawne stosowanie znanych związków frazeologicznych. - Redagowanie notatki jako krótkiego wniosku wpływającego z przebiegu lekcji. - Skrótowe odtwarzanie zdań w cudzym tekście (pośrednie relacjonowanie informacji). - Tworzenie własnych projektów folderów lekturowych. - Tworzenie prostych tekstów dziennikarskich, np. wywiad, sprawozdanie z wybieczki.
<p style="text-align: center;"><i>Nauka o języku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozróżnianie poznanych części mowy, stawianie pytań, poprawne używanie właściwych form: rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka. - Rozpoznawanie form trybów czasownika i używanie ich w zdaniu we właściwym kontekście. - Wskazywanie liczebników: głównych, porządkowych, zbiorowych i ułamkowych. - Odmienianie wyrazów, wskazywanie tematu, końcówki i oboczności tematowych. - Znajdywanie wyrazów bliskoznacznych i przeciwstawnych. - Tworzenie zdrobnień i zgrubień wyrazów. - Poprawne używanie przyimków w tworzeniu wyrażen przyimkowych. - Odróżnianie zdań i równoważników. - Przekształcanie zdań w równoważniki i odwrotnie. - Rozpoznawanie w zdaniu wyrazów określanych i określających. - Wskazywanie w zdaniu związków wyrazowych. - Budowanie i przekształcanie zdań pojedynczych i złożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawne akcentowanie form trybu przypuszczającego. - Pytanie o wyrazy w zdaniu. - Posługiwanie się <i>Słownikiem języka polskiego i Słownikiem wyrazów bliskoznacznych</i>. - Rozpoznawanie i nazywanie części zdania ich miejsca w wypowiedzeniu. - Oddzielanie zdań składowych właściwie dobranym spójnikiem. - Tworzenie zdań synonimicznych (to samo, ale inaczej). - Rozróżnianie zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie. - Wpisywanie zdań w podany wykres.

Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności określanych programem nauczania języka polskiego ocenia się w **stopniach od 6 do 1**. Ocenianie stosuje się jako wspomagające i sumujące.

Ocenianie wspomagające ma na celu monitorowanie rozwoju ucznia, jego charakter jest ciągły, odbywa się na bieżąco w klasie, wszystkimi dostępnymi sposobami: obserwacją, rozmową i różnego rodzaju formami pracy.

Ocenianie sumujące odbywa się co semestr.

Kryteria wymagań na poszczególne stopnie z języka polskiego

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności wykraczające poza przyjęty do realizacji program nauczania (umiejętności ponadpodstawowe), a wynikają one z jego indywidualnych zainteresowań.
- Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
- Potrafi odbierać różne teksty kultury, trafnie interpretuje teksty literackie, rozumie złożoność ich problemów, rozpoznaje funkcje tekstu.
- Proponuje nieschematyczne rozwiązania w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych.
- Pisze poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.
- Ma bogate słownictwo (dużo czyta) i potrafi je wykorzystać w różnych kontekstach.
- Dbą o kulturę wypowiedzi.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności zawarty w przyjętym do realizacji programie nauczania.
- Osiąga sukcesy w konkursach klasowych i szkolnych.
- Czyta i rozumie różne teksty kultury
- Potrafi w twórczy sposób recytować teksty literackie.
- Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy.
- Daje dowody logicznego toku myślowego w swoich wypowiedziach.
- Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
- Dbą o kulturę wypowiedzi, czyta dla przyjemności.
- Formułuje wypowiedzi zgodnie z cechami danej formy.
- Reaguje na niezrozumiałe wyrazy, wyrażenia i zwroty.
- Wyraża najważniejsze informacje, rozpoznaje intencję mówiącego na podstawie barwy, siły głosu i intonacji.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w niepełnym zakresie wiadomości i umiejętności zawarte w przyjętym do realizacji programie nauczania.
- Uczestniczy w konkursach klasowych i szkolnych.
- Czyta i rozumie różne teksty kultury.
- Poprawnie recytuje teksty literackie.
- Płynnie i poprawnie wypowiada się na różne tematy.
- Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
- Formułuje wypowiedzi zgodnie z cechami danej formy.
- Koncentruje uwagę podczas słuchania cudzej wypowiedzi.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności najważniejsze z punktu widzenia potrzeb edukacji, proste, łatwe do opanowania przez uczniów przeciętnie uzdolnionych, często powtarzane w programie nauczania.
- Czyta ze zrozumieniem łatwe teksty literackie.
- Potrafi skorzystać ze słownika, encyklopedii, przewodnika, itp.
- Pisze poprawnie pod względem ortograficznym w zakresie czynnego słownictwa.
- Redaguje proste formy użytkowe.

- Tworzy tekst spójny pod względem treści.
- Rozumie sens wypowiedzianych słów.
- Słucha uważnie informacji, instrukcji, poleceń.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności niezbędne w dalszej edukacji, potrzebne w życiu.
- Czyta tekst głośno w sposób ułatwiający jego zrozumienie.
- Pisze w miarę czytelnie i poprawnie pod względem ortograficznym.
- Potrafi skorzystać ze słownika i encyklopedii.
- Potrafi zredagować proste formy użytkowe.
- Uczestniczy w dialogu.
- Rozumie sens wypowiedzianych słów.
- Uważnie słucha poleceń.

Zakres oceniania

1. Odpowiedzi ustne:

- kilkudzaniowe wypowiedzi
- dialog
- czytanie tekstów
- opowiadanie
- recytowanie
- prezentacja.

2. Wypowiedzi pisemne:

- odpowiedź na pytania
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń
- testy (diagnostyczne i sumujące)
- redagowanie tekstów użytkowych
- wypracowania – redagowanie form literackich.

Odpowiedzi ustne – (z ostatnich lekcji) uczeń odpowiada co najmniej jeden raz w miesiącu z materiału bieżącego zarówno z literatury, jak też z nauki o języku. Za odpowiedzi otrzymuje oceny według przyjętej skali ocen.

Krótkie sprawdziany pisemne – kartkówki zajmujące nie dłużej niż 15 minut z bieżącego materiału zapowiadane są na lekcjach poprzedzających ich pisanie. Mogą one dotyczyć materiału literackiego, jak też gramatyki. Uczeń otrzymuje pytania z przeciwczonych wcześniej przykładowych rozwiązań i zostaje zapoznany z punktacją i propozycją ocen.

Prace klasowe (testy) – w przeciągu **jednego semestru** obowiązują **2 prace** klasowe pisemne z **literatury** sprawdzające umiejętność redagowania dłuższych form wypowiedzi (w zależności od danej klasy), **1 praca** sprawdzająca **materiał gramatyczny** oraz **testy** po omówieniu bloku zagadnień. Testy dotyczą czytania tekstu ze zrozumieniem, umiejętnością wyboru poprawnej odpowiedzi. Materiał literacki łączony jest z gramatyką i ortografią.

Stopnie z testów (zadania są punktowane i podawane do wiadomości ucznia) zawierają się w następujących przedziałach procentowych:

Celujący – powyżej 100%

Bardzo dobry - 99% - 85%

Dobry – 84% - 68%

Dostateczny – 67% - 49%

Dopuszczający 48% - 30%

Niedostateczny – poniżej 29%

Dyktanda ortograficzne – to sposoby sprawdzania poprawności pisania. Uczniowie uczestniczą w konkursie ortograficznym trwającym od października do końca maja. Każdego miesiąca wprowadzane są lub utrwalane zasady ortograficzne, a pracę kończy dyktando oraz jego poprawa. Ocena związana jest z poprawnością napisanego tekstu. Błędy dzieli się na: pierwszorzędne i drugorzędne. Uczniowie znają skalę ocen w zależności od popełnianych błędów pierwszorzędnych:

0 bł. – celujący

1 bł. – 85% bardzo dobry

2 bł. – dobry

3 bł. – dostateczny

4 bł. – dopuszczający

5 i więcej bł. – niedostateczny

Praca nad ortografią trwa przez cały rok – uczniowie mają obowiązek poprawiania błędów ortograficznych w zeszytach przedmiotowych i zeszytach do dyktand.

Zeszyty przedmiotowe oceniane są na bieżąco – za wykonanie zadania i za zeszyt wystawiane są oceny według przyjętej skali.

Ocenie podlegają również aktywność ucznia i jego zaangażowanie na lekcjach w postaci plusów (+).
Przyjmuje się: 5 x plus (+) = ocena bardzo dobra

Warunki i forma uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej z j. polskiego.

Na wniosek rodziców/prawnych opiekunów, złożony do dwóch dni od podania przewidywanej oceny, uczeń może przystąpić do ponownego sprawdzenia wiedzy i umiejętności z j. polskiego zgodnie z zasadami WSO.

Opracowała:
mgr Monika Wójcik